

Overdenking over Jesaja 9: 1-6, m.n. vers 5

Advent: De Heer komt als lichtend kind in de duisternis

1^e lied: Op U, mijn Heiland, blijf ik hopen - Gezang 118 (LvdK = LB 442)

- 1 Op U, mijn Heiland, blijf ik hopen. / Verlos mij van mijn bange pijn!
Zie, heel mijn hart staat voor U open / en wil, o Heer, uw tempel zijn.
O Gij, wien aard' en hemel zingen, / verkwik mij met uw heil'ge gloed.
Kom met uw zachte glans doordringen, / o zon van liefde, mijn gemoed!
- 2 Vervul, o Heiland, het verlangen, / waarmee mijn hart uw komst verbeidt!
Ik wil in ootmoed U ontvangen, / mijn ziel en zinnen zijn bereid.
Blijf in uw liefde mij bewaren, / waar om mij heen de wereld woedt.
O, mocht ik uwe troost ervaren: / doe intocht, Heer, in mijn gemoed!

Bijbel: Jesaja 8: 17, 21- 9: 6 (NBV21) - *Licht in de duisternis*

¹⁷ Ik zal wachten op de HEER, hoewel Hij zich van het volk van Jakob heeft afgewend; ik heb mijn hoop op Hem gevestigd. (...) ²¹ Moedeloos en hongerig zullen de mensen door het land zwerven. Ze zullen honger lijden en in hun woede de koning en hun God vervloeken. Ze kijken omhoog, ²² staren naar de grond, maar overal heerst verstikkende duisternis; donker en somber is het nacht, overal. ²³ En wie daardoor omsloten wordt, zal niet ontkomen.

Zoals het land van Zebulon en Naftali in het verleden smadelijk bejegend is, zo wordt weldra eer bewezen aan de kuststreek, het land aan de overkant van de Jordaan en het domein van andere volken.

1 **Het volk dat in duisternis ronddoelt ziet een schitterend licht.**

Zij die in het donker wonen worden door een helder licht beschenen.

2 U hebt het volk weer groot gemaakt, diepe vreugde gaf U het, blijdschap als de vreugde bij de oogst, zij jubelen als bij het verdelen van de buit.

3 Het juk dat op hen drukte, de stok op hun schouder, de staf van de drijver, U hebt ze verbrijzeld, zoals Midjan destijds.

4 Iedere laars die dreunend stampte en elke mantel die doordrenkt is van bloed, ze worden verbrand, ze vallen ten prooi aan het vuur.

5 **Een kind is ons geboren, een zoon is ons gegeven; de heerschappij rust op zijn schouders. Deze namen zal hij dragen: *Wonderbare raadsman, Sterke God, Eeuwige vader, Vredevorst.***

6 Groot is de heerschappij en zonder einde de vrede voor de troon van David en voor zijn koninkrijk; gegrondvest op recht en gerechtigheid, voor altijd en eeuwig. De HEER van de hemelse machten brengt dit in zijn vurige liefde tot stand.

Overdenking: *De Heer komt als lichtend kind in de duisternis* (Jesaja 9)

De eerste Adventsweek van een nieuw kerkelijk jaar is begonnen. Vier weken lang leven we toe naar Kerst; naar de Advent - de komst - van Jezus Christus, Zoon van David. In deze weken zingen we graag over de Messias op wie we hopen (Gz. 118) of anders met mijn versie van het lied *Daar is uit 's werelds duistere wolken* (LvdK 26/LB 482), bij

Jesaja 9. Dat is een profetie in de duistere tijd van ballingschap van Juda, zo'n 7 eeuwen voor de geboorte van Christus. Jesaja heeft 't over een groot, schitterend licht.

Dan denken we al gauw aan de kerstnacht eeuwen later, waar **engelen** licht in de duisternis brachten. Maar laten we vooral denken aan **Christus**: *'Ik ben het licht der wereld'* (Joh. 8:12,9:5). Over Hem – en in de lijn van Jesaja 9 - had ook de oude priester **Zacharias** (Luc. 1:78-79) gesproken: *'Dankzij de liefdevolle barmhartigheid van onze God, zal het **stralende licht** uit de hemel zich over ons ontfermen en schijnen over allen die in duisternis verkeren, in de schaduw van de dood, zodat we onze voeten kunnen zetten op de weg van de vrede'*.

Ook **Johannes** schrijft (1:4) over Jezus als *'het Licht der wereld, dat ieder mens verlicht'*.

Jesaja moet profeteren over Juda en Jeruzalem. Daar was chaos, onrecht, ongeloof, uiterlijke godsdienst, bij Gods volk en de koningen. Profeten riepen op tot omkeer en trouw: God laat niet met zich sullen! Wie **Jesaja 1-9** leest, komt diep onder de indruk. God spreekt dreigende woorden over zijn volk: *'Ik verafschuw jullie offers, Ik reinig je, Ik zal me tegen jullie keren'*. Profetieën van toorn en plundering, oorlogsgeweld en wegvoering worden afgewisseld met profetieën over de dag van de Heer waarin herstel en vrede komt. Een tijd waarin Israël zegt: *'Laten wij leven in het licht van de Heer'* (2:5), maar waarin we ook Gods teleurstelling proeven over zijn wijngaard Israël.

Hf. 7 gaat over het **Immanuël-teken**: de maagd die zwanger wordt van een zoon; wij denken dan al gauw aan Maria en Jezus. **Hf. 8** tekent onheil en strijd. Toch zal Jesaja wachten op de HEER, al houdt God zich verborgen (8:17-18). Want wat hij ziet zijn donkere wolken, overal. Ook pessimisme en boosheid op God. En dan komt ineens **Jesaja 9:1**: ***'Het volk dat in duisternis ronddooft ziet een schitterend licht!'***

Dat vind ik zo mooi aan de Bijbel: die wil geen angst aanjagen voor God, wel ontzag. God vraagt dat we Hem vertrouwen, op Hem hopen, ook als het duister is. In Hem is in het geheel geen duisternis (Jak. 1:17), maar door zijn licht zien wij licht (Ps. 36:10).

Jesaja noemt Zebulon, Naftali, overjordaanse stammen die het meest onder de Assyriërs geleden hebben. Waar de nacht het zwartst is, gaat het Licht gloren; breekt er een nieuwe tijd aan. Hoor maar **Jesaja 9:5**: ***'Een kind is ons geboren!'***

Het sluit aan bij Jesaja 7, de Immanuëlprofetie: *God-met-ons*. Het was eerst het kind van een vrouw van koning Achaz, Jesaja's tijdgenoot. Dat kind was **Hizkia**, de zoon van Achaz.

Toch is Hizkia niet meer dan een *voorlopige* vervulling van de profetie. Want hoe Jesaja dat kind typeert, stijgt bóven de menselijke maat uit. Hoor maar:

Wonderbare raadsman: Dit kind zal over uitzonderlijke wijsheid beschikken, groter dan Salomo, om koning te zijn. Geen mens, ook wij met onze beperkt verstand en kijk op de wereld niet, hoeft of kan Hem raad te geven.

Sterke God: Die naam maakt duidelijk dat we met een uitzonderlijke koning te maken hebben. Hizkia verloor 't van Assyrië en de dood, maar dit kind is sterker dan de dood.

Eeuwige Vader: Niet Hizkia laat ons de Vader zien, maar dit kind. Door Hem horen wij voor altijd en eeuwig bij God, als kinderen van een liefhebbende Vader.

Vredevorst: Hizkia maakte de belegering mee van Jeruzalem; maar dit kind komt een andere vrede brengen: de strijd zal ophouden, er komt heil en heling, vrede en geluk, gebaseerd op recht en gerechtigheid (v. 6).

Wie verlangt daar ook vandaag niet naar, nu er in Europa een oorlog van Rusland tegen Oekraïne is; strijd tussen Israël en Hamas, en in eigen land onvrede en onzekerheid?

Deze profetie is voor een belangrijk deel vervuld in Jezus Christus.

Hij is Gods Zoon, zoon van David en kind van de maagd Maria, en onze Heer.

Hij is het lichtend kind, dat kwam in de duisternis van een door Romeinen bezet Galilea en Juda (Matt. 4). Hij brácht **licht** bij duizenden mensen die in Hem de Messias herkenden; ook bij ons, die in Hem zijn gaan geloven. Hij heeft de **vrede** met God gebracht (Rom. 5).

Hij is ons geschonken als Gods **wijsheid, rechtvaardigheid, heiliging** en **verlossing** (1 Kor. 1:30). Hij zit aan Gods **rechterhand** (Heb. 1:3,4), en werkt toe naar Gods heerschappij zonder einde.

Daarom wachten we nog - met Jesaja en alle gelovigen - op de *definitieve* vervulling.

Op de dag waarop dat vrederijk voorgoed komt; waarop ons leven en heel de schepping voorgoed genezen zal zijn van alles wat ons nu nog teistert. Want de schepping zucht onder vergankelijkheid, aantasting van het klimaat, geweld, dood en verderf, ziekten en aandoeningen die mensen slopen en verdriet geven, enz.

Zoveel donkerheid kan je leven insluipen. Waar blijft het Licht? Soms verlies je de moed. Dan is 't ineens weg; je hoop, je kracht, je moed. Dan begrijp je iets ervan dat er mensen waren (én zijn) die machtigen en God vervloeken om wat er gebeurt (Jes. 8:21).

In Jesaja's tijd zag 't er donker uit; net als in de tijd van het Romeinse Rijk in Jezus' dagen. Toch: God kwám te hulp! En hóe: in de geboorte van een een kind, kwetsbaar en klein! Zo heeft Hij zich met huid en haar aan ons leven verbonden. Wonderlijk, goddelijk.

Advent is: Hem blijven verwachten, hoe donker of instabiel 't ook in de politiek of in uw leven is. Onze God laat zich niet door chaos en duisternis afschrikken, maar biedt hoop.

Advent is bidden: *Als alles duister is, ontsteek dan een lichtend licht dat nooit meer dooft, dat nooit meer dooft. (LB 598)*

Amen

2^e lied: Het volk dat ronddoelt in het duister – eigen lied (melodie: LvdK 26/LB 482)

- 1 **Het volk dat ronddoelt in het duister / ziet een groot licht dat helder straalt.
Het schijnt met schitterende luister / op wie in 't donker woont en dwaalt.
U hebt uw volk weer groot doen worden; / vol vreugde roepen ze het uit,
als gaf de oogst weer volle borden, / als deelde ieder in de buit.**
- 2 **Het juk dat op hun schouders drukte, / de staf van drijvers sloeg U stuk.
De stok, waar ieder diep voor bukde, / verbrak U, tot ons groot geluk.
Geen laarzen die nog dreunend stampen, / geen mantels meer, doordrenkt van bloed;
die worden tot een prooi der vlammen. / Wij gaan iets moois nu tegemoet.**
- 3 **Prijs God, een kind is ons geboren, / een zoon die onze raadsman is!
Een sterke God laat van zich horen, / die licht brengt in de duisternis.
Hij zal als Vader eeuwig wezen, / de bron van liefde voor altijd;
als Vrededorst zal Hij regeren, / op recht en op gerechtigheid.**

Gedicht: Dineke Jansen, *Verlangen naar Licht* (www.gedichtensite.nl)

*HEER, wat is het donker om ons heen,
wij tasten in het duister.
Waar blijft dat schitterende Licht,
de openbaring van Uw luister?*

*Jesaja gaf toch woorden door
over het juk dat U verbrijzelen zou
en over de laars die niet meer stampen?
Waar blijft de beloofde Messias nou?*

*Breek uit in jubel, volk van God:
Het Licht breekt plotseling door!
Op een plek die niemand had verwacht.
De herders horen het engelenkoor.*

*Want een Kind is ons geboren.
Een Zoon is ons gegeven.
Wonderbare Raadsman, Vrededorst.
Eeuwige Vader van het Leven.*

*HEER, wat is het donker om ons heen,
wij tasten in het duister.
Waar blijft de dag van wederkomst,
de openbaring van Uw Licht en luister?*

*U gaf toch zelf de woorden door
over de nieuwe hemel en de aarde.
Waar Uw eigen Zoon de Koning is,
het Kind dat Maria in Bethlehem baarde?*

*Breek uit in jubel, volk van God:
want deze belofte wordt vervuld!
God houdt zich altijd aan zijn Woord,
Hij heeft nog slechts geduld!*